

خودتان اول تکلیف‌تان را روشن کنید که اسلام می‌خواهد امت اسلامی داشته باشد یا نه؟ طبعاً شما می‌گویید بله، چون قرآن و پیامبر ﷺ بحث امت اسلامی را مطرح کردند. سؤال دوم این‌که آیا امت را واجد یک مذهب می‌بینید یا چند مذهب؟ یعنی واقعیت این است که امت دارای یک مذهب است یا چند مذهبی شده است؟ پیدا است که چند مذهبی شده است.

ممکن است کسی بگوید این امتی که قرآن می‌گوید امت کنونی نیست، بلکه امت آخر الزمان است. پاسخ این است این‌که نمی‌شود! این امت مربوط به همه اعصار است به علاوه خود پیامبر هم وقتی امت خودش را مطرح می‌کرد امتش را دارای چند فرقه‌ای به حساب می‌آورد، درست است که می‌گویند یک فرقه بر حق است، ولی آن بین او و بین خداست، اما بما همی امت در واقعیت بیرونی (در مقابل حقیقت که بر اساس آن، تنها یک مذهب اعتبار پیدا می‌کند) واجد چند مذهب است.

در زمان امام صادق و امام علی علیه السلام همیشه امت چند گرایشی و چند مذهبی بوده، وقتی که امام علی علیه السلام می‌فرمود اجتماع کنید و تفرقه نداشته باشد، آیا نظرش به وحدت شیعه بود؟! وقتی امام علی علیه السلام در کوفه بود پیروان و اتباع او همه شیعه بودند؟ نه، بسیاری از آنها عثمانی مذهب بودند و در همان مسجدی که حضرت علی علیه السلام نماز می‌خواند، نماز تراویح می‌خواندند، بعد حضرت علی علیه السلام می‌فرمود سوگند به خداوند که شما برادران دینی هستید، این را به همه می‌فرمود، برادری در کلام امام مربوط به همه بود، معنای این حرف این نیست که به اصطلاح همه بر حق‌اند، یک